

Der er efterhaanden ogsaa blevet mange Folk, som paa en saadan Anmodning svare: Jeg vil slet ikke være Kautionist for nogen, og jeg kan godt forstå det Standpunkt, da det er en meget uheldig Forpligtelse at paatage sig; men saa vil det ogsaa blive vanskeliggere at tilvejebringe disse Kautionister. Der kan derfor være Landmænd, der, skønt de sidde meget godt i det, dog ikke ville anmode deres Venner om at være Kautionister. Hellere end at skaffe sig et Laan, gøre de uheldige Handeler, sælge i urette Tid et eller andet Produkt, undlade at anskaffe sig et eller andet, som medfører en ekstraordinær Udgift, eller undlade at forbedre deres Landbrug, fordi man ikke vil gaa, hvad man kalder polst Tiggergang, for at skaffe sig Kautionister, og ad anden Vej kan Landmanden ofte ikke få Kapital. Jeg ved, at Bankerne ere temmelig nøjeregnende over for Landmanden. Jeg tror, at Handelsstanden har langt lettere ved at skaffe sig personlig Kredit, end vi i Reglen have. Baaade for Kautionisternes og Laansøgernes Skyld synes jeg derfor, at dette Lovforslag er et Skridt i den rigtige Retning. Jeg skal indromme det samme, som staar i Folketingets Betænkning, at det er tvivlsomt, om Loven vil komme til at gøre stor Nytte. Det kan jo være, at det vil lykkes, som det lykkedes i Thyland. Det vil i allerhøjeste Grad komme til at bero paa, hvilke Bestyrelser der skal have med disse Råiser at gøre. Derjom Landmændene ere saa heldige at få Bestyrelser, der forstaa at handle i allerhøjeste Grad forsigtigt, vil man ikke være angst for at gaa ind i disse Foreninger. Derjom Bestyrelserne derimod uden videre tage alle dem, der melde sig, vil der blive mange af de bedst situerede Landmænd, som ikke melde sig. Saa blive Foreningerne mere eller mindre uheldige, og gaar først en saadan Forening i Stykker, og Medlemmerne komme til at dække Tabet, vil det blive en saadan Advarsel, at Foreningernes Tal snart vil blive forsvindende. Jeg kan godt tænke mig, at det kunde gaa saa uheldigt, at Loven ikke kom til at få den Betydning, der er tilfjeldet, men det kan ogsaa godt lykkes efter Hensigten. Jeg kunde tænke mig, at dette lille Lovforslag kunde være det afgørende Stød, saaledes som vi have set i Thyland, saa at der virkelig kunde udvikle sig noget særdeles godt deraf, idet Landbruget kunde få en lettere Adgang til Driftskapital, end det har haft før. Jeg vil derfor meget anbefale at vedtage dette Forslag.

Der er nogle Smaating ved Forslaget, som jeg kunde have lyst til at berøre. Der staar i § 1. d. „store Kreaturer“. Jeg ved

ikke rigtig, hvad det Udtryk betyder. Jeg frygter for, at det er forfælselig Sprogbrug i den Henseende. Naar vi i Thyland tale om Kreaturer, mene vi kun Hornkvæg. Maaffe man har en anden Opfattelse paa Derne, men jeg mente dog, at Heste skulde være medregnede, thi Hestene udgøre dog et større Beløb, og der er mere Sikkerhed i Hestene end i Køerne. Der kunde være enkelte andre Ting at bemærke til Loven, men jeg tror, at den i sin Helhed er god, og jeg vil gerne give den min Anbefaling.

Tolberlund: Jeg skulde ikke have taget Ordet i denne Sag, hvis det ikke var, fordi der fra forfælselig Side var faldet Udtalelser om det uheldige i at benytte Kømandskrediten. Særlig udtalte det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen), at det at komme i Kømandens Lomme var den uheldigste Maade at skaffe Penge paa. Jeg anser ogsaa den Maade for uheldig, men ikke mindst for Kømanden. Thi at Kømanden skal staa i altfor stor Kredit til Landmændene til Forskud for, hvad de skulle have af Foderstoffer, hvilket løber betydeligt op, er meget uheldigt for Kømanden. Han har en ganske anden Fordel af at drive sin Forretning kontant. Om denne Maade er heldig, ved jeg ikke, men skulde man paa denne eller en anden Maade kunne skaffe Landmændene saa tilstrækkelig Kredit, at de kunde blive fri for at benytte Krediten hos Kømanden, vilde jeg ansæ begge Parter, og ikke mindst Kømanden, for at være vel tjente dermed. Jeg kan bekræfte, hvad den sidste ærede Taler udtalte, at de Tab, der lides ved Kaution, ere betydelige, men tror den ærede Taler, at de ere mindre for Kømanden? Han maa tit ved det Forskud, han yder, tabe meget mere end Fortjenesten paa det, han sælger til Landmanden. Jeg ser gerne det foreliggende Forslag fremmet, eller at man overhovedet kan komme ind paa den Vej, ad hvilken Kømanden kan blive fritaget for at yde Landmanden den usforholdsmæssigt store Kredit, han for Tiden maa yde.

Johansen: Det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) udtalte, at det nuomstunder var meget lettere for Landmanden at få Penge, f. Eks. gennem Mejeriet, end det havde været tidligere. Det er imidlertid en fejl Opfattelse, det ærede Medlem gør gældende. Det er ganske rigtig, at man hver Maanedsdag får Penge gennem Mejerierne, men det bliver kun et mindre Beløb af de Indtægter, man skal have. Man skal have sine væsentligste Ind-